

SAOPŠTENJE 86/2022

Datum objave:
 28.6.2022.

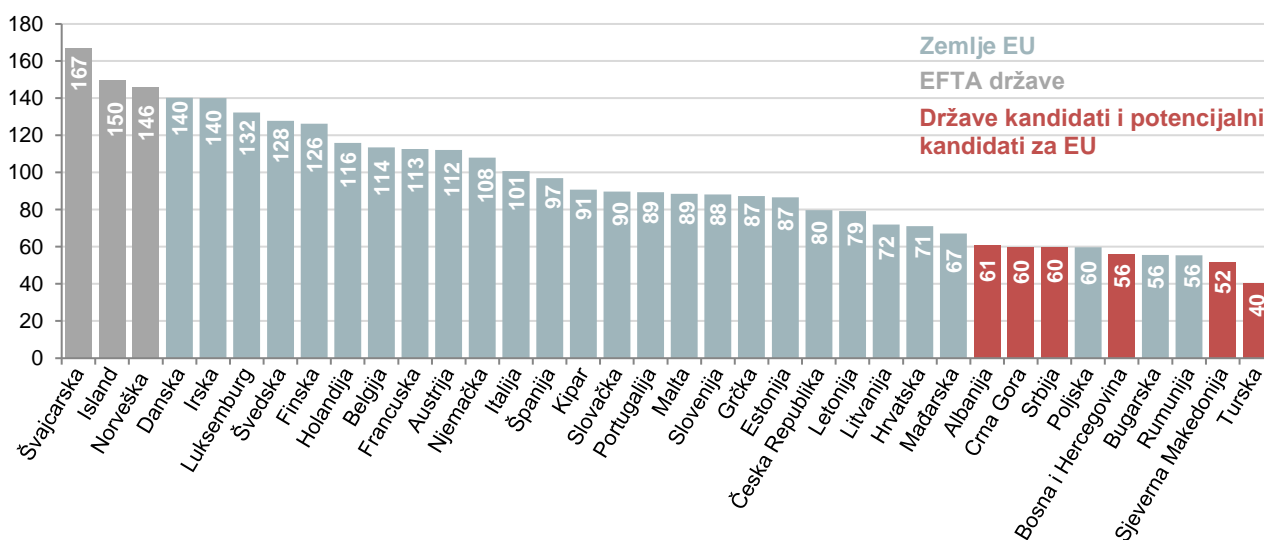
Komparativni nivoi cijena u 2021. godini

Prema konačnim podacima EUROSTAT-a, u okviru projekta pariteta kupovne moći, nivo cijena potrošnih dobara i usluga u Crnoj Gori u 2021. godini iznosio je 60% prosjeka EU.

Nivoi cijena za potrošna dobra i usluge značajno su varirali među zemljama članicama Evropske unije u 2021. godini. Danska i Irska bilježe najveći nivo cijena (140% prosjeka EU), zatim slijede Luksemburg (132%), Švedska (128%) i Finska (126%), dok su najniži nivoi cijena zabilježeni u Rumuniji i Bugarskoj (56%) i Poljskoj (60%).

Od zemalja iz regiona, Hrvatska bilježi najveći nivo cijena potrošnih dobara i usluga koji iznosi 71% prosjeka EU, dok Albanija i Srbija bilježe nivo cijena od 61% i 60% prosjeka EU. Nivo cijena potrošnih dobara i usluga u Bosni i Hercegovini iznosi 56% evropskog prosjeka, dok u Sjevernoj Makedoniji iznosi 52% evropskog prosjeka.

Grafik 1. Indeksi nivoa cijena među evropskim zemljama za izdatke za finalnu potrošnju domaćinstava u 2021. godini (EU¹=100)

Tabela 1. Komparativni indeksi nivoa cijena za potrošna dobra i usluge, 2021. godina (EU¹ =100)

Država	Ukupno	Hrana i bezalkoholna pića	Alkoholna pića i duvan	Odjeća	Motorna vozila	Audio-vizuelna, fotografska i oprema za obradu podataka	Restorani i hoteli
EU¹	100	100	100	100	100	100	100
Belgija	114	105	115	100	101	106	123
Bugarska	56	79	64	76	86	91	46
Češka Republika	80	89	90	94	88	94	67
Danska	140	120	134	134	138	99	155
Njemačka	108	105	96	99	101	99	105
Estonija	87	97	100	107	86	100	96
Irska	140	119	205	98	113	98	130
Grčka	87	106	101	93	93	105	85
Španija	97	98	89	87	96	99	88
Francuska	113	110	134	105	99	111	121
Hrvatska	71	97	87	91	93	111	80
Italija	101	106	94	105	102	94	103
Kipar	91	109	94	95	85	107	88
Letonija	79	97	95	102	88	108	87
Litvanija	72	88	88	102	88	102	76
Luksemburg	132	125	95	105	96	108	125
Mađarska	67	85	79	88	87	92	62
Malta	89	117	104	102	100	111	89
Holandija	116	98	114	100	121	113	110
Austrija	112	107	88	103	106	99	116
Poljska	60	72	72	91	81	88	78
Portugalija	89	101	99	102	107	102	73
Rumunija	56	69	79	82	84	98	54
Slovenija	88	100	84	96	90	102	87
Slovačka	90	95	84	98	82	100	89
Finska	126	113	173	114	104	96	133
Švedska	128	117	136	120	97	98	137
Island	150	139	214	136	116	130	163
Norveška	146	149	233	125	126	120	167
Švajcarska	167	166	129	133	105	95	169
Crna Gora	60	82	72	92	79	103	57
Sjeverna Makedonija	52	64	49	77	88	95	47
Albanija	61	83	71	91	85	113	46
Srbija	60	85	69	93	85	119	55
Turska	40	63	53	46	100	68	42
Bosna i Hercegovina	56	78	66	99	82	112	55

Izvor: EUROSTAT

¹ Od 1. februara 2020. godine Evropsku uniju (EU) čine 27 zemalja članica

Tabela 1. prikazuje indekse nivoa cijena za 6 važnih grupa proizvoda i usluga: “Hrana i bezalkoholna pića”, “Alkoholna pića i duvan”, “Odjeća”, “Motorna vozila”, “Audio vizuelna oprema i oprema za obradu podataka” i “Restorani i hoteli”.

Od svih zemalja učesnica ovog projekta Švajcarska je najskuplja zemlja za dvije navedene grupe proizvoda i usluga: “Hrana i bezalkoholna pića” i “Restorani i hoteli”. Proizvodi i usluge u grupama “Audio vizuelna oprema i oprema za obradu podataka” i “Odjeća” su najskuplji u Islandu, dok su u Norveškoj najskuplja alkoholna pića i duvan. Prema navedenom istraživanju motorna vozila su najskuplja u Danskoj.

Turska ima najniži indeks nivoa cijena za proizvode i usluge u grupama: “Hrana i bezalkoholna pića”, “Odjeća”, “Audio vizuelna oprema i oprema za obradu podataka” i “Restorani i hoteli”. Proizvodi i usluge u grupi “Motorna vozila” prema navedenom istraživanju su najjeftiniji u Crnoj Gori, dok su alkoholna pića i duvan najjeftiniji u Sjevernoj Makedoniji.

Za grupu “Odjeća”, Crna Gora bilježi indeks nivoa cijena 92 što je ispod nivoa prosjeka Evropske unije, u Srbiji je indeks viši i iznosi (93), dok je taj indeks znatno niži u Sjevernoj Makedoniji (77), Turskoj (46) kao i u pojedinim članicama EU, Rumuniji (82) i Bugarskoj (76).

Proizvodi u grupi “Hrana i bezalkoholna pića” su u Crnoj Gori sa 82 odsto prosjeka Evropske unije, skuplji nego u Bosni i Hercegovini (78%), Sjevernoj Makedoniji (64%), dok su jeftiniji u odnosu na Hrvatsku i Srbiju, u kojoj nivoi cijena za navedenu grupu proizvoda iznose 97% odnosno 85% prosjeka EU.

Posmatrajući Crnu Goru, indeks nivoa cijena za grupu proizvoda “Audio vizuelna oprema i oprema za obradu podataka” je (103) i iznad je prosjeka EU, dok za “Motorna vozila” (79) indeks nivoa cijena je najniži ali ne odstupa značajno od cijena navedene grupe proizvoda u regionu.

Najniži nivoi cijena za grupu “Restorani i hoteli” u regionu su zabilježeni u Sjevernoj Makedoniji i Albaniji, sa 47 odnosno 46 indeksnih poena, dok za Crnu Goru ovaj indeks iznosi 57 u poređenju sa EU27=100.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Podaci u ovom saopštenju obračunati su od strane EUROSTAT-a i OECD-a kao rezultat istraživanja koje ove dvije institucije sprovode u saradnji sa nacionalnim statističkim institucijama u okviru projekta Pariteta kupovne moći (PKM). Ukupno se sprovodi 6 istraživanja pri čemu se svako istraživanje odnosi na određenu grupu proizvoda i usluga. Kompletan ciklus istraživanja traje tri godine, a godišnje se sprovedu dva istraživanja. Indeksi nivoa cijena prikazani u ovom saopštenju se zasnivaju na prosječnim godišnjim cijenama, koje se prikupljaju za oko 2000 uporedivih proizvoda i usluga, omogućavajući zemljama da prikupe cijene za dovoljan broj reprezentativnih proizvoda.

Metodološki priručnik o Paritetu kupovne moći dostupan je na EUROSTAT-ovom sajtu:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-RA-12-023>

Pariteti kupovne moći u svom najjednostavnijem obliku predstavljaju cjenovne odnose, kojima se pokazuje odnos cijena izraženih u nacionalnim valutama istih dobara i usluga u različitim zemljama.

Na primjer, ako je cijena hamburgera u Švedskoj 28,60 švedskih kruna, a u Italiji 2,76 eura, PKM za hamburger između Švedske i Italije iznosi 28,60 kruna prema 2,76 eura ili 10,36 kruna za jedan euro. Drugim riječima, za svaki euro potrošen na hamburger u Italiji, potrebno je potrošiti 10,36 kruna u Švedskoj za hamburger istog kvaliteta i količine.

Paritet kupovne moći je sredstvo za prevođenje nacionalnih valuta u zajedničku valutu koja izjednačava kupovnu moć različitih nacionalnih valuta.

Indeksi nivoa cijena obezbjeđuju poređenje nivoa cijena između zemalja u odnosu na prosjek EU. Ako je indeks nivoa cijena veći od 100, zemlja se smatra relativno skupljom u poređenju sa prosjekom EU, a ukoliko je indeks nivoa cijena manji od 100, zemlja se smatra relativno jeftinijom u poređenju sa prosjekom EU.

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Paritet kupovne moći](#)

Pripremio: Ivana VIDAKOVIĆ

Odsjek: Odsjek za statistiku cijena i spoljne trgovine
contact@monstat.org

Kontakt za medije:
mediji@monstat.org

@monstat_me

MONSTAT - Uprava za statistiku Crne Gore